

Uchwała Nr XXXVIII/289/23

**Rady Gminy Szelków
z dnia 10 stycznia 2023 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Szelków na lata 2023-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2022 r., poz. 447, z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Bartosiewicz

Uzasadnienie

do Uchwały Nr XXXVIII/289/23 Rady Gminy Szelków z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023-2025

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w art. 176 pkt 1 nakłada na Gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Ostatni Program obejmował lata 2020 – 2022, zatem konieczne było opracowanie kolejnego.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023 – 2025 ma na celu zapobieganie dysfunkcji rodziny, poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę i dzieci, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych, poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Szczególnie istotne dla realizacji założonego celu jest współpraca i koordynacja działań wszystkich instytucji i podmiotów na terenie gminy Szelków, które w swoich zadaniach mają pracę na rzecz dziecka i rodziny.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SZEŁKOWIE

mgr Wiktoria Emilia Koprowska-Kapczyńska

Załącznik

do Uchwały Nr XXXVIII/289/23

Rady Gminy Szelków

z dnia 10 stycznia 2023 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SZELKÓW
NA LATA 2023 – 2025**

SPIS TREŚCI:

I.	WPROWADZENIE	3
II.	PODSTAWY PRAWNE DOKUMENTU	6
III.	DIAGNOZA – PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY SZELKÓW.....	7
IV.	ANALIZA SWOT - WSPIERANIE RODZINY	9
V.	CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE	11
VI.	ADRESACI PROGRAMU	15
VII.	REALIZATORZY PROGRAMU	16
VIII.	PRZEWIDYWANE EFEKTY	17
IX.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	17
X.	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	17
XI.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ	18
XII.	PODSUMOWANIE	18

Dla dobrej rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony państwa, w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, naturalna rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka możliwy jest w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Opierając się na założeniach ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zaleca się zaangażowanie asystenta rodziny, o którym stanowi art. 11 ust. 3 i art. 12 powyższej ustawy. Bardzo ważne jest, iż rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgniarki środowiskowej. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziców. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższe rodziny.

Pomoc Społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025, stanowi realizację dyspozycji ustawowej. Opracowany został na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należące do właściwości gminy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szekowie.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodziny. Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak i działania profilaktyczne oraz upowszechniające działania prorodzinne. Należy ponadto do tego katalogu dołączyć zadania gminy związane z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. (Dz. U. 2020, poz. 1329).

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy:

- 1) Opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny
- 2) Zatrudnianie asystentów rodziny

- 3) Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny
- 4) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:
 - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
 - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
 - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
- 5) Finansowanie:
 - a) Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny
 - b) Koszty związane z udzieleniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające
- 6) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
- 7) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny
- 8) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałej na terenie gminy Szelków.

Założenia niniejszego Programu znajdują swoje uzasadnienie w dokumentach strategicznych na poziomie województwa, powiatu, gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny zgodny jest z kierunkami i zadaniami określonymi w Programie Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Mazowieckim na lata 2021 – 2025.

II. PODSTAWY PRAWNE

Przy opracowaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023-2025, wzięto pod uwagę następujące akty prawne:

- 1) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.)
- 2) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.)
- 3) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- 4) Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)
- 5) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.)
- 6) Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

III. DIAGNOZA – PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY SZELKÓW

W gminie Szeków na dzień 31 października 2022r. liczba mieszkańców wyniosła ogółem 3659, w tym 1779 kobiet i 1880 mężczyzn.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Szeków

Rok	2020	2021	2022
Ogólna liczba mieszkańców	3680	3656	3659

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej w ramach zadań własnych. Na dzień 30 listopada 2022r. swoją działalnością objął 123 rodziny, w tym 331 osób w rodzinach, co stanowi 9,05 % ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną

Rok	2020	2021	2022
Liczba rodzin	162	165	123
Liczba osób w rodzinie	315	319	331

Ogółem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Makowie Mazowieckim na dzień 31 października 2022r. zarejestrowanych było 243 mieszkańców gminy Szeków /K- 117, M- 126/, w tym: 25 osób bezrobotnych posiadało prawo do zasiłku /K- 12, M- 13/.

Tabela 3. Liczba bezrobotnych mieszkańców gminy Szeków zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Makowie Mazowieckim

Rok	2020	2021	2022
Ogólna liczba bezrobotnych	248	252	243
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	34	21	25

Na przestrzeni ostatnich lat zauważa się niewielką, ale tendencję malejącą osób bezrobotnych. Jednak nadal bezrobocie jest jednym z głównych czynników ubóstwa rodzin i powodem korzystania z pomocy społecznej, na co wskazują dane zebrane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie w ramach sprawozdań, z których wynika, że dominującymi problemami rodzin są kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, przemoc w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Bezrobocie, niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Często prowadzi do zachowań aspołecznych, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu życia, braku zabezpieczenia potrzeb bytowych. W konsekwencji generuje wystąpienie patologii społecznych oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W rodzinach często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji, niskiej samooceny.

Z informacji Sądu Rejonowego w Przasnyszu, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, wynika, iż na dzień 30.11.2022r. władzę rodzicielską nad dziećmi miało ograniczone 5 rodzin z terenu gminy Szelków.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Szelków, wynika, że w 2022r. wpłynęło i kontynuowanych było z lat poprzednich łącznie 7 „Niebieskich kart A”. W 6 rodzinach, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej karty”, wychowywały się dzieci.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Szelków, w roku 2022 (do dnia 30.11.) wpłynęły 3 wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. W 2 przypadkach byli to członkowie rodzin z małoletnimi dziećmi.

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szelkowie wynika, że na przełomie 3 lat liczba rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, utrzymuje się na zbliżonym poziomie, tj.:

- rok 2020 – 7 rodzin
- rok 2021 – 8 rodzin
- rok 2022 – 7 rodzin

W roku 2022 wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 7 rodzin, w których wychowywało się 22 dzieci. Środowiska, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze zaliczane są do grupy wysokiego ryzyka. Dysfunkcje te wymagają stałego monitorowania rodzin przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie zatrudnia jednego asystenta rodziny. Środki na zatrudnienie pochodzą ze środków własnych Gminy oraz Ministerstwa Rodzin i Polityki Społecznej, z programu resortowego „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż w roku 2022 gmina Szelków pokrywała koszty za wychowanie w rodzinie zastępczej dwojga dzieci.

Tabela 4. Wydatki poniesione na pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Rok	2020	2021	2022
Odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	7009,72	6588,50	6394,50

IV. ANALIZA SWOT – WSPIERANIE RODZINY

Poniższa analiza SWOT skonstruowana została w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników oraz osób zajmujących się pomocą rodzinie. Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z polityką prorodzinną i społeczną, pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

S mocne strony	W słabe strony
1. Kompetentna kadra pracująca w obszarze pomocy społecznej. 2. Zatrudnienie asystenta rodziny w ramach umowy zlecenia. 3. Dobra współpraca pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za pomoc rodzinom. 4. Otwartość na współpracę i działania z samorządem gminnym. 5. Znajomość problemu i dobrze działające służby, zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. 6. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 7. Wzrost poziomu finansowego rodzin.	1. Niska świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 2. Niewystarczająca liczba specjalistów pracy z rodziną, co pociąga za sobą brak szybkiego dostępu do poradnictwa specjalistycznego. 3. Niska świadomość dot. wypełniania ról opiekuńczo-wychowawczych. 4. Niski poziom aktywności rodzin w zakresie wykorzystywania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych. 5. Niechęć do współpracy ze strony rodzin. 6. Brak zainteresowania osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. 7. Brak placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją.
O szanse	T zagrożenia
1. Możliwość podnoszenia kompetencji osób pracujących z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. 2. Budowanie i gotowość lokalnego partnerstwa instytucji w zakresie rozwiązywania problemów	1. Pokoleniowe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej. 2. Zauważalne tendencje do dziedziczenia zachowań bezradności w funkcjonowaniu społecznym i rodzinnym. 3. Występowanie zjawiska osłabienia

społecznych.	autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych.
3. Wzrost zaangażowania i świadomości społeczności lokalnej w działania na rzecz rodzin.	4. Niechęć do współpracy /brak zgody na współpracę z asystentem rodziny/.
4. Zmiana postrzegania instytucji pomocy społecznej w środowisku lokalnym oraz wzrost autorytetu pracowników pomocy społecznej.	5. Niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.
5. Wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia.	6. Stereotypowe postrzeganie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie pomoc pieniężną.
6. Zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy rodziny.	7. Występowanie zjawiska przerzucenia odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje.
	8. Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania wolnego czasu.
	9. Występowanie zjawisk patologicznych /przemoc w rodzinie, agresja, uzależnienia/ wynikających z bierności.
	10. Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.

Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

V. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapobieganie marginalizacji życia rodzinnego, promowanie modelu i wartości rodziny poprzez dalszy rozwój, budowanie i doskonalenie istniejącego wielopłaszczyznowego systemu wspierania rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1/ Rozpoznanie problemów rodzin i ich wsparcie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- a) diagnozowanie rodzin na podstawie wywiadu środowiskowego oraz ustalenie planu pomocy;
- b) wspieranie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny;
- c) prowadzenie pracy socjalnej polegającej na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym;
- d) interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań wszystkich instytucji i podmiotów na terenie gminy Szelków działających na rzecz dziecka i rodziny.

2/ Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem przez wzmacnianie roli i funkcji rodziny:

- a) diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin /wywiad środowiskowy/;
- b) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- c) wsparcie finansowe z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych /realizacja rządowych programów 500+, „Dobry start”/, zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia;
- d) pomoc w dożywianiu – zapewnienie gorącego posiłku - realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- e) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia szkolne;
- f) organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- g) realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych /Karta Dużej Rodziny/;
- h) promowanie korzystania ze środowiskowych form wsparcia.

3/ Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, poprzez zapewnienie jej wsparcia i specjalistycznego poradnictwa:

- a) zapewnienie rodzinom dostępu do konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego;
- b) zapewnienie rodzinom dostępu do poradnictwa prawnego – szczególnie z zakresu prawa rodzinnego;
- c) umożliwienie rodzinom korzystania ze wsparcia asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania lub w miejscu przez rodzinę wskazanym, polegającym na:
- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
 - opracowaniu, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
 - udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
 - udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
 - udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
 - udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
 - wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
 - motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
 - udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
 - motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
 - udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
 - podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
 - prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
 - realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
 - dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywaniu tej oceny kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
 - monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
 - sporządzaniu, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
 - współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
 - współpracy z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą - zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- d) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu ról i funkcji, korzystania z pomocy rodzin wspierających, które przy współpracy asystenta rodziny pomagają w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

4/ Dążenie do reintegracji rodziny poprzez poprawę jej sytuacji umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego

- a) świadczenie pomocy rodzinom przeżywającym trudności związane z wychowywaniem dzieci oraz pomoc w przezwyciężaniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
- b) pomoc rodzinie, której dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalające na powrót dziecka do rodziny biologicznej; przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodziny poprzez wsparcie asystenta rodziny;
- c) współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności z pomocą społeczną, szkołami, policją, sądami, placówkami służby zdrowia, w celu poprawy sytuacji rodzinnej w sferze zdrowotnej, materialnej i społecznej.

Cel szczegółowy	Realizatorzy	Czas realizacji
<i>Rozpoznanie problemów rodzin i ich wsparcie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2023-2025
<i>Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem przez wzmacnianie roli i funkcji rodziny</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Gminy, placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji	2023-2025
<i>Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, poprzez zapewnienie jej wsparcia i specjalistycznego poradnictwa</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna Zespół Interdyscyplinarny	2023-2025
<i>Dążenie do reintegracji rodziny poprzez poprawę jej sytuacji umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, służba zdrowia, Sąd Rejonowy w Przasnyszu, Zespół Interdyscyplinarny	2023-2025

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023 - 2025 są przede wszystkim rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wszystkie dzieci potrzebują ochrony praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze niezaradnością życiową, związaną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz uzależnieniami. Problemy te przyczyniają się do powstania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi m.in. do niepowodzeń szkolnych, izolacji społecznej oraz wchodzenie w konflikt z prawem.

Realizacja zadań ujętych w Programie ma pozwolić na stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci z tych rodzin. Podejmowanie planowanych, interdyscyplinarnych działań ma zminimalizować negatywne skutki życia w dysfunkcyjnych środowiskach, by w przyszłości rodziny mogły prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023-2025, będą instytucje zawodowo zajmujące się wspieraniem i pomocą rodzinom. Współdziałanie oraz profesjonalne podejście do problematyki, umożliwi stworzenie spójnego i wielowymiarowego wsparcia. Do tych instytucji należą:

- 1/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie
- 2/ Urząd Gminy Szelków
- 3/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim
- 4/ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szelkowie
- 5/ Komenda Powiatowa Policji w Makowie Mazowieckim
- 6/ Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Makowie Mazowieckim
- 7/ Placówki oświatowo -wychowawcze
- 8/ Sąd Rejonowy w Przasnyszu- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- 9/ Placówki służby zdrowia.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- 1/ Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- 2/ Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- 3/ Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji.
- 4/ Zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dziecka i rodziny.
- 5/ Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.
- 6/ Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania Programu będą środki własne Gminy. Poza tym, środki finansowe na realizację pozyskiwane będą z:

- budżetu państwa;
- funduszy europejskich;
- innych źródeł.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring realizowanych celów będzie opierał się przede wszystkim na analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szelkowie oraz na pozyskiwaniu informacji od podmiotów realizujących poszczególne zadania. Uzyskane informacje pozwolą na ocenianie wartości i skuteczności Programu. Z uwagi na długi okres realizacji Programu, jest on dokumentem otwartym i podlegał będzie ewaluacji w

zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodzin.

XI. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku, Radzie Gminy Szelków przedkładane będzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

XII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szelków na lata 2023-2025 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny; rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnej aktywności i potencjału jaki posiada.

Ważnym elementem w realizacji Programu jest aktywne włączenie się wszystkich instytucji, które w zakresie swoich działań mają wspieranie rodzin. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być poprawa funkcjonowania rodzin, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań a przede wszystkim stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Bartosiewicz